

SALI

25

İkinci kânun
1938Yılı: Sayı
10 2895

YENİ MERSİN

GÜNDELİK SİYASİ HABER FİKİR GAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat

Direktörü

FUAD AKBAŞ

İdare yeri

Yeni Mersin Hastane Mersin

Sayısı 5 kuruş

Telefon No. 82

İspanya harbinde son safha

Franko kuvvetleri Şiddetli hücumlarına de- vam ediyorlar

**Tayyarelerden atılan on bomba Fran-
sız topraklarına düştü**

Madrid 24 (Radyo) — Franko kuvvetlerine meşur on hücum ve dört bombardıman tayyaresi Fransız hududları etrafındaki şehirler üzerine taarruzlarda bulunmuş ve otuz kadar bomba atmışlardır. Bombalardan birisi bir otele düşmüş birkeç kişi ölmüş ve ondan fazla adam yaralanmıştır.

İstasyon müstemilâtından bazı binalarla bir çiflik binası harab olmuş. Taarruz aradaki münafakatı katetmek üzere İspanya ile Fransız hududu arasındaki demir

yoluna yapmıştır. Demiryolunun tahrip edildiği söylenmektedir.

Atılan bombalardan onu Fransız topraklarına düşmüş ve o mntakadaki sivil halkı telâş ve endişeye düşürmüştür.

Fransız gazetelerinden bazıları hükümetin İspanya hududunda ki eyalete kuvvet gönderilmesini hudud boyunda hava müdafaa bataryası gönderilmesini hükümetten istemektedirler.

Romanyada hükümet yeni bir kararname neşretti

Askerliklerini yapmamış olan yahudilerin isimleri tabiyet defterinden silinecek

Başvekil B. Goga

**Bolşevizm Romanya için bir tehlikedir.
Ona göre tedbir alacağız, diyor.**

Bükreş 23 (Radyo) — Hükümet Romen tabiyetine girenler hakkında yeniden bir karar neşretmiştir. Buna nazaran; Romen tabiyetine kabul edilen Yahudiler askerliklerini ifa ettiklerini isbata mecbur tutulmaktadır. Bunu isbat etmedikleri takdirde isimleri nahiyet tabiyet defterinden silinecektir.

Bükreş 23 (Radyo) — Başvekil Koga Alman istihbaratına beyanatta bulunmuştur. Bu beyanatta da Yahudi meselesinin tamamen halli için tek ve katli bir çare vardır. Uzaklarda henüz serbest

bir yerde bunları iskân etmek.

Yahudiler, orada kendi çabaları ile yaşamağa muktedir olduklarını isbat etmelidirler. Buna muktedir olmadıkları takdirde ise yaşamak hakları yoktur.

Başvekil Bolşevizmin Romanya için büyük bir tehlike olduğunu ve ona göre tedbirler alınacağını söylemiştir.

Ekalliyetlere dair beyanatında ise Macar ekalliyetinden zarar görmeyeceğini bildirdikten sonra Alman ekalliyetinden sityaşkâranane cümlelerle bahsetmiştir.

Yalovada Yeni otel

İnşaat hitam baldı.

Atatürk

**İlk defa olarak bura
sını şereflendirdiler.**

Kaplıcalar, 23 (Radyo) Yalovada 935 yılı ilk teşrininde yapılmaya başlanan Ermal otelin inşaatı 938 yılı başında sona ermiştir. Otel Termal Yalova adını almıştır. İkinci kânun ayının 22 inci günü otel açılmıştır.

İlk misafirleri, Reiscumhur Atatürk, Başvekil Celâl Bayar, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya umumî müfettişlerimizden Tahsin Uzer, İstanbul Valisi Muhiittin Üstündağ, Yalova Kaymakamı ve bazı mebuslarımız olmuştur.

Otel bu günden itibaren umumî açıktır.

Bu otel, çok güzeldir, çok ferahlıdır, otel konforludur, bütün güzellikleriyle beraber şıktır. Güzide davetliler iyi müzik oteli şereflendirmişler ve şenlendirmişlerdir.

On altı petrolcu

Nevyork, 24 (Radyo) En büyük petrolculardan on altısı mahkemeye verilmiştir.

Suriye çiğçileri

Hükümeti protesto ettiler

Halep — Suriye meclisinin ittihaz ettiği son kararlar cümlesinden olarak çiğçilerin geçen senelerden kalan borçlarının dört sene müddetle taksit bağlanmasını ve bu taksitlerden birini vaktinde vermeyenlerden yüzde elli cezayı nakdî alınmasını kararlaştırmıştır.

Halep çiğçileri aralarında toplantılar yaparak, mevzu bahis bakayanın esasen mevhum rakamlardan ibaret olduğunu ve çiğçinin hasılatı mahvolduğu senelerde bile aşar vergisi tahakkuk ettirildiğini ileri sürmüşler ve bu yolda hükümete müracaat ederek mezkûr borçların bütünü iskatını istemeğe karar vermişlerdir.

Iraka gidecek ecnebler

Parasız Ermeniler Iraka alınmayacak

**Suriye tebasından da beşbin franklık çek
veya itibar mektubu isteniyor**

Irak'a gitmek isteyen ecneblere karşı Irak hükümeti tarafından bir takım tahdidat vazedildiğini gazeteler bildirmişti. Bu hususta aldığımız malûmât berevchi atıdır:

Irak'a gitmek isteyen Suriye tebasından diğer tebalardan olduğu gibi; pasaportunu vize etmeden evvel beş bin franklık bir

Komşu Suriye matbuatı

Aleyhimize neşriyat yapma- yı bıraktılar

Türkiyeye gelen gazeteci B. Şeref:**Türkiyede takdirle görmüş olduğum şeylerden biri hükümetin memleket iktisadiyatını yükseltmek ve halkı tasarruf ve iktisada alıştırmak için gösterdiği ciddi gayrettir, diyor.**

Suriye matbuatı son zamanlarda Türkiye aleyhine neşriyatı tamamen terketmiştir. Matbuat Cemil Mardamın parlamento da uğradığı bazı hücumları ve muhalefet partilerinin iddialarını neşretmemiş yalnız Başvekilin: "Eğer bir harp olursa muhaliflerin hepsi kaçır, onların cesareti yalnız sözdendir, kelime lerini bütün gazeteler bariz bir şekilde neşretmişlerdir.

Gazeteler, muhalefet liderlerinden Münir El-İcianiye bilhassa hücum etmektedirler. 4 ikinci kânun tarihli "Elşebab" gazetesi Halep şehrinin en bariz münevverlerinin parlamento reisliğine gönderdikleri telgraf neşretmektedir. Bu telgrafa deniliyor ki: «Arrivist ve sakit Münir El-İciani Vatani hükümete hücum etmiştir. Bu, affedilmez bir cürümdür. El-İcianiye bu meclisten kovunuz. Ve âdi mücrimler gibi mahkemeye tevdi ediniz. Milletın selâmeti için bu gibi fasid unsuru ortadan kaldırınız. Sakın; hain ve sakit muhalefet Suriye gençliğinin gâzını uyandırmayın.

İmzalar şunlardır: Muhammed Muhabir, Abdülkadir Salim, Abdülkadir Verrak, Beşir Hababa, İbrahim Lütfü, Tahir Verrak, Mahmud Sabuni, Haşim Verrak, Abdurrahman Nehbas, Beşir Haccar, Muhammed Febbani, Siddık Şema, Raif Battiha, İsa Ebudan, Nur Humsî, Muhammed Kamer, İsmail Keyah, Hamid Tüfekçi, Fatih Debbag, Fazıl Abci, Abdülgani Debbag, Moh Buvadıkci, Ahmed Beni, Mahmud Vali ve Mahmud Kebbe

Türkiyeye gelmiş olan Suriye gazeteci Eşref El-Kâtibin kinci makalesi Elşebabda intişar etmiş bulunuyor. Makale şudur: «Türkiye memleketinde takdirle görmüş olduğum şeylerden biri hükümetin memleket iktisadiyatını yükseltmek ve halkı ta

sarrufa ve iktisada alıştırmak için gösterdiği ciddi gayret olmuştur. Bundan sekiz sene evvel Türkiyede bir cemiyet teşkil edildi. Cemiyetin gayesi yerli malların kullanılması ve Türk iktisadiyatının yükseltilmesi idi.

Cemiyet, hükümete müracaat ederek senelik bayramının resmî bayram olmasını ve hükümetin şubelerinin bu bayrama iştirak etmesini temin eyledi.

Bu bayram, yedi gün sürer. Bu yedi gün zarfında Türkler, israftan çekiniyorlar ve tasarruf ettikleri paraları milli ve sosyal tesisata veriyorlar. Bu cemiyetin propaganda usullerinden biri iktisadın ve tasarrufun faydalarını ve milli sanai tekâmülünün lüzumunu gösterir büyük levhaları, sokakları dolduracak surette asmaktır. Gördüğüm göre, bu levhalar çok faide gösteriyor. Bizim memlekette de böyle levhalar konur fakat bizdeki levhalar, «Sokakları yalnız hayvan pisler», «sokağa pislik atma» gibi yazılarla Tarzan'ın, Kızıl casus'un ve aşk göz yaşlarının sinemaların önündeki mutantan ilânlarından ibarettir.

Şüphesizdir ki bizde de tan zifat ilânları ile sinema reklâmlarından hariç olarak meselâ «Ey vatandaşlar yerli malı kullanınız» yahut «Ey babalar, çocuklarınıza tasarrufu öğretiniz» gibi yazılar asılmış olsa ne kadar güzel olur.

Tasarruf cemiyeti vatan ekonomisi propagandasında bu kadarla kalmıyor. Bir takım konferanslar veriyor. Bu konferansları Türkiyenin en ileri gelen ricalı ve vekilleri vermekte ve milleti yerli malı kullanmağa teşvik etmektedirler. Bunları zikrederken, bilhassa şunu da ilâve edeyim ki Türkiyeyi ziyaretim sırasında talihsizliğim varmış. Çünkü ziyaretim iktisat ve tasarruf haftasına isabet etti. Ve bu hafta hürmetine bir çok ziyaretlerden ve içeceğim fincan kahveden mahrum kaldım.

14 . 1 . 938 tarihli "Fetelap", gazetesi aşağıdaki beyannameyi neşretmektedir:

Adendeki Arap memleketleri müdafaa komisyonunun zirde ki nidası:

Yemen başdan başa Türklerin Arap memleketleri üzerinde gütmekte oldukları haris ve desiseli hareketlerinden müellimdir. Dün Türkler aynı topraklar üzerinde Irak kardeşimizle uğraşırken Iraktaki bazı mütebariz şahsiyetlerin himmeti sayesinde

- Sonu ikincide -

Yugoslavya Başvekilini

Belgrada döndü**Üç muhalif parti er
kânı bir komite teşkil
ettiler**

Belgrad 24 (Radyo) — Başvekil bay Stoyadinoviç Yugoslavya dan ayrıldığından on gün sonra dün akşam Berlinde buraya avdet etmiş, İstasyonda nazırlar hükümet erkânı ve Alman maslahat gûzari ve kalabalık bir halk kütlesi tarafından karşılanmıştır.

Belgrad 24 (Radyo) — 8 Teşrinî evvel 936 anlaşması üzerine muhtelif üç parti erkânı siyasi belligi temin etmek üzere bir komite teşkil etmişlerdir. Komite dün ilk defa toplanmıştır. 6 Şubat ta ayan seçiminde alınacak kararlar etrafında görüşmüşlerdir.

Japon Moskova elçisi

Tokyo, 24 (Radyo) Japonyanın Sovyet Rusya elçisi Moskova dan Tokyo'ya dönmek emrini almıştır.

Çinliler

**Yeniden bir şehri
istirdad ettiler**

Şanghay 24 (Radyo) — Tiençin demiryolları mntakasındaki sükkün Çin kitalarının anı taarruzlarla ihlâl edilmiştir. Çinliler Yeni-Çoğun 20 kilometre yakınında bulunan bir şehri geri almışlardır. Nankinin tahliyesinden sonra Sovyet elçilik binası çıkan biryangın neticesinde tamamen yanmıştır. Yangının kassen çıkarıldığı sanılmaktadır.

B. Blumun Bayanı öldü

Paris, 24 (Radyo) Eski başvekil Bay Blumun bayanı bu gün ölmüştür.

Vali ve Parti Başkanımız

Bir müddettenberi Ankara da bulunan sayın vali ve Parti başkanımız B. Rûknüddin Nasu hioğlu pazar günü akşamı şehrimize dönmüşler ve dün malkamlarına gelerek işlerine yeniden başlamışlardır.

Mersin, Tarsus, Adana, Dört-yol Narenciye hastalıkları

Tetkikatta bulunan mütehassis Profesör Gasnerin elde ettiğimiz raporunu ehemmiyetine binaen yazıyoruz

—Dünden Artan—

Şimdiye kadar olduğu gibi, ağacın dibini, sulamadan evvel işlemek ve kabartmak yanlıştır. Malûm olduğu üzere köklerin suyu alması ağacın dibinde değil tacın şakulî mürtesemi haricinde vaki olur.

Bugünkü talimatın en çok düşündürülen tedbiri, ağaçların buğazını doldurmaktır. Hiç şüphe yok ki bu tedbir derin dikmenin mahzurlarını arttırmıştır. Dip hastalığının bazı mıntakalardaki korkunç şekli hiç olmazsa kısmen, buralarda bir kaç senedir tatbik edilmekte olan bu yanlış tedbir - buğaz doldurma - yüzündendir.

Gögdenin dibi ile kök buğazının tedavisi için bugüne kadar yapılagelmekte olan muamele (buğaz açmak, kibritiyetli hadid ve bunu müteakip kireç dökükten sonra buğazı tekrar kapamak) sade faidesiz değil, aynı zamanda zararlıdır. Evvelâ kibritiyetli hadidin mantarlar üzerinde tesiri gayet ehemmiyetsiz veyahud da hiçtir. Bizzat Dört-yoldaki tecrübeler kibritiyetli hadidin, muamele edilen kısımlara nufuz etmediğini ve binaenaleyh bu noktai nazardan da bundan bir dezenfeksiyon tesiri beklene miyeceğini göstermiştir. Kireç dökmenin faydası da burada şüpheli ve garışık bir meseledir. Muhakkak olan şey, açılmış olan buğazı tekrar kapamakla hata edildiğidir.

Hakiki hastalık esbabını gözönünde tutmadan yapılmış olan bu mücadele talimatının daha ince teferruatını mevzuu bahsetmeğe lüzum görmüyorum. Doğru olmayan bu talimatın derhal kaldırılması lâzımdır.

Müşahedeler, hastalığın, bir çok Virus hastalıklarında olduğu gibi tohumla nakledildiğini gösteriyor. Lekeli Chlorose'a tutulmuş olduğunu gördüğüm bir çok genç fidancığın, hastalıklı turunc ağaçlarından alınmış tohumlardan yetiştirildiğini tesbit ettim.

Hastalık; hastalıklı ağaçlardan kaleme geçmektedir. Bunun gibi hasta ağaçlardan alınmış aşı kalemlerinden de anaca geçebilir.

Virus hastalıklarının emici böceklerle (nebatat bitleri) nakledildiği malûmdur. Yine bilindiği gibi böyle böcekler narinciyelelere de arız olmaktadır. Mafai bu husus daha ziyade tetkik edilmeye muhtaçtır. Lekeli chlorose'la mücadele meselesinde hastalığın bu şekilde nakli hususu da her halde nazarı dik kate alınmak iktiza eder. Bir çok yaşlı ağaçlarda yalnız bazı dalların lekeli chlorose arazi göstermesi ve ağacın diğer kısımlarının sıhhatte olması bu şekilde nakil imkânına ihtimal vermektedir. Buna mukabil bazı bahçelerde, lekeli chlorose'a tutulmuş ağaçların hemen yanı başında temamilen sıhhatte ağaçların bulunuşu bu ihtimalin aleyhine veya hiç olmazsa bu türlü nakil pek ehemmiyetli olmadığını gösterir mahiyettedir.

Velhasıl lekeli chlorose'un esbabı ve yayılma kabiliyetine dair tecrübe ve muayenelerine yapılması her halde lâzımdır.

IV. ŞİMDİYE KADAR TATBİK EDİLEN MÜCADELE USULÜNÜN TETKİKİ

Hali hazırda tatbik sahasında bulunan mücadele talimatının esas noktaları, yapılan tetkikler ve bulunan hastalıklarla bunların sebepleri nazarı dikkate alınmak şartıyla gözden geçirilmek iktiza eder.

Bu talimatta, toprağın gübrelenerek kimyevi vasıflarının ıslahı mücadele tedbiri addedilmektedir. Gübreleme, bakım ve yetiştirme noktai nazarından şüphesiz şayanı arzudur. Fakat bunun dip hastalığı ile fakibetlerine hiç bir tesiri olmayacaktır. Lekeli chlorose'un yaptığı zarar muvafık bir gübreleme ile ve bilhassa azot gübrelemesiyle belki bir dereceye kadar azaltılabilir. Fakat tahlil ile toprağın hakiki gübre ihtiyacının hiç bir zaman doğru bir şekilde tayin edilemeyeceğinden sarfınazar, hiç olmazsa lekeli chlorose meselesi lâyikile izah edilinceye kadar bu tedbiri bir tarafa bırakmalıdır.

Mücadele talimatı içinde bulunan başka ihtiyar anahtarların taçlarını budamak suretile genç leştirmek gibi bir kayıt daha bulunmaktadır. Bu tedbirin ne dib hastalığı ne de chlorose için bir faide temin etmediğine her yerde şahit olduk. Fakat bu tedbir yalnız lüzumsuzluğu ile kal mayıp, hasta ağaçları daha zaif düşürmekle aynı zamanda zararlı olmaktadır.

Mücadele tedbirleri meyanın da toprağın işlenmesi kaydı hakkında söylenecek şey, bu işleme yi ağacın tacı altına isabeteden kısımda, katıyen yapmamaktır. Çünkü dib hastalığından korunabilmek, göğdenin alt kısmile kök başlangıcını mümkün olduğu kadar kuru tutmağa ve yaranlanmamağa bağlıdır. Eğer göğdenin etrafındaki toprak işlenirse o zaman bu iki şarta da riayet edilmemiş olur. Zira işlenmiş toprak, işlenmeyip kendi haline bırakılmış olandan daha fazla su tutar. Narinciye kökleri sathi jolduklarından göğdeye uzak olan toprak kısmını da pek derin işlememeli ve köklerin yaranlanmamasına dikkat etmelidir.

Gögde ve kök buğazının kuru kalması esas ve göğdeye yakın olan toprak kısmında her türlü işleme lüzumsuz ve gayri muvafıktır. Göğdenin yakın etrafındaki toprak kısmı olduğu gibi bırakılmalı ve bu kısmı ot almaktan başka hiç bir ameliyat tatbik edilmeyerek bu da dik kate ve en iyisi otları elle sökmek yapılmalıdır.

Sonu üçüncüde

Cenubi Amerikada

Yeni bir radyo istasyonu yapılacak

Vaşington, 24 (Radyo) Reisi Cumhur Ruzvelt cenubi Amerikada İngiltere ve İtalyan propağandasile mücadele etmek üzere hükümet tarafından büyük bir radyo istasyonu yapılması tekli finî muvafık bulmuştur.

Komşu Suriye Matbuatı Aleyhimize neşriyat yapmayı bıraktılar

Biriociden artan —

sinde bu hareket bertaraf edilmiştir. Bu gün ise Arapların birleşmesini ve memleketlerini bir araya toplayarak haklarını tahakkuk ettirmeğe çalıştıklarını gören Türkler bütün kuvvetlerini İskenderunu Suriyeden koparmağa hasretmişlerdir.

Fakat Suriye Fransızların elinde iken Türkler böyle bir talepte bulunmağa cesaret edememişlerdi. Vaktaki Araplar istiklâllerine kavuştular Türkler derhal Cezire ve İskenderun için kıyamet koparmağa başladılar.

Hepimiz biliriz ki Türklerin İskenderun tasallutu yalnız Suriyeyi değil Filistin, Irak Cezire ve hatta Mısır da tehdid etmektedir. Onun için bütün Arap memleketlerinin ileri gelenleri Suriyeyi elem içinde bırakarak onunla el ele verip cüzülerini kurtarmak çarelerini

araştırmalıdır. Çünkü İslâm Arap âlemi Suriyenin ilim ve ahlakına pek çok şey medyundur. Onun Arap milleti coğrafi hududlarını muhafaza etmek ve Suriyeyi de aynı hudud çerçevesinin dışında bırakmamak vazifesiyle mükelleftir.

Türkler cebir ve şiddet istimal ederek bize hâkim olmak veya beşkarlarının bize tahakkümü elde etmek istiyorlarsa da onlara hatıratım ki Arap milleti kendi üzerine konulacak olan bu tuzu (tıpkı Alsas Loren olduğu gibi) birgün silkip atmağa muktedirdir.

Bunun için Yemen, Hicaz, Mısır ve Irak krallarının dikkat nazarlarını celb ederiz. Arap gençleri, memleketi silâh kuvvetiyle müdafaya hazır olduğu gibi icabında Suriyeye girebilmek için Yemen krallının yüksek müsaadesini dilerler.

C. H. Partisi Camişerif ocağı idare heyeti

Cumhuriyet Halk Partisi Camişerif ocağı idare heyeti evvel ki gün ilk toplantısını yapmış ve Başkanlığa Şeref Genç, Muhasipliğe Fuad Türkay kâtipliğe Sadi Metinoğlu seçilmiştir. Yeni idare heyeti devir alınca hesap işlerini, temennileri incelemiş ve toplantı günlerini tayin ederek dağılmıştır.

B. Fikri Mutlu

Büyük Millet Meclisinin tatihi dolayısıyla mebusumuz Bay Fikri Mutlu şehrimize gelmiştir

Tayin

Vilâyetimiz Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürü Bay Necmettin Üstüntürk Kocaeli vilâyetli sıhhat müdürlüğüne tayin edilmiştir.

İmtihan

Vilâyetimizde mevcut orman muhafaza memurlarının imtihanları dün İleri okulda yapılmıştır. İmtihana kırk memur girmiştir. İki memur da raporlu oldukları için imtihana iştirâk edememişlerdir. Soru varakaları kapalı olarak Ziraat Vekâletinden gelmiştir. Bu zarf Vali vekili Mehmet Ali Oral tarafından imtihan yerinde açılmış cevapları alındıktan sonra bütün evrak kapalı olarak aynen Vekâlete gönderilmiştir. Bunlar içerisinde mesahâ memurluğu için ehliyeti olanlar mesahâ memuru olarak istihdam edilecek, diğerleri tasfiyeye tâbi tutulacaktır. İmtihanda Vali vekili, Baytar, Ziraat ve Orman müdürleri bulunmuşlardır.

Yeni Adam

Yeni Adam'ın 212 inci sayısı çıktı. Bu sayıda İsmail Hakkı'nın (Türkleri Eğlendirin), Hüsamettin Bozok'un (Yahudinin Suçu ne), Hüseyin Ayni'nin (Nasyonal-sosyalizme Hyran Dozent) gibi çok şayanı dikkat yazıları vardır. Ayrıca Celâl Nuri, Ahmet Naim, Lütfi Erişçi imzalı yazılar vardır. Gazeteye ilâve olarak Yeni Adam Ansilopedisinin son forması verilmektedir.

Liman haberleri

Türkân vapuru gaz, Damas kino vapuru çimento boşaltmaktadır.

Denizyollarının Anafarta vapuru bu gün İskenderundan gelecek ve çeşitli yük alarak İstanbul'a gidecektir.

Türk vatandaşlığı için yapılacak müracaatlar

Türk vatandaşlığına kabul için müracaat eden cenubi tebaa veya hüviyetsiz kimselerin ve varsa aileleri efradının tahkikat evraklarında milliyet, din ve mezheplerinin tasrih edilmesi, diğer şekilde vaki olacak müracaatların kabul edilmemesi kararlaştırılmıştır.

Çay kanunu

Ankara, — Ziraat vekâleti memleketimizde çay yetiştirmek için bir kanun projesi hazırlamıştır.

Bu kanunun tatbikatından sonra memleketimizin muhtelif yerlerinde çay yetiştirilecek ve istihlâlât az zamanda çay istihlâkimizin mühim bir kısmını karşılayacaktır.

Orta Anadolunun ağaçlandırılması

Ziraat Bakanlığı, ziraat işletmeler kurumuna orta Anadolunun ağaçlandırılması etrafındaki çalışmalarına devam etmektedir. Kurum şimdiye kadar 65 bin çukur açtırmış, bu çukurlardan 35000 tanesini meyva ve orman fidanı diktirmiştir.

Deniz ticareti kanunu komisyonu

Deniz ticareti kanununun yeni baştan tadili etrafında bir hayli zamandan beri adliye başkanlığınca çalışan ihzarî komisyon çalışmalarını bitirmek üzere ihzarî komisyon çalışmalarını bitirdikten sonra alâkali başkanlıklar delegelerinden mürekkep olmak üzere kurulacak ikinci bir komisyon hazırlanan projeyi tetkika başlayacaktır.

Yunanistanda ölüm cezası kurşunla

Atina — Hükümet gazetesi ile neşrolunan bir kararnamede Yunanistanda ölüm cezasının tatbikine dair bazı tadilat yapılmaktadır.

Bu karara göre ölüm cezası katiyet kesbettikten sonra, af için yapılacak müracaata iki ay cevap çıkmadığı takdirde, mahkûmiyet kurşunla dizilmekle hem infaz edilecektir.

Dünyada Neler oluyor?

Karısından yumruk yiyen Amerikalı âlim

Amerikanın meşhur tabiiyat âlimlerinden profesör Simpson karısından zülüm gördüğünü iddia ederek Nevyork mahkemelerinde boşanma davası açmıştır. Bu hâdise Amerikanın boşanmalar tarihinde heyecanlı bir yenilik teşkil etmektedir. Şimdiye kadar boşanmak için ileriye sürülen sebepler daima kadınların kocaları tarafından ruhen fena muameleye maruz kalmalarıydı. Şimdi iş değişiyor ve erkeğin kadın tarafından fena muamele gördüğünden bahsolunuyor. Amerikan âliminin avukatı mükkelinin karısından dayak yediğini kadının yumruk vurduğunu kocasına kirli çamaşırları zorla kattığını, yalnız eğlenceli romanlar okumasına müsaade ettiğini bu suretle profesörün ilmi tetebbüplerde bulunmasına mâni olduğunu mahkemede iddia etmiştir. Bu yüzden profesör Simpson bazen gecelerini tabiiyat müzesinde eski hayvan iskeleleri arasında geçirmeğe mecbur kaldığını söylemiştir. Mahkeme kadını suçlu sayarak boşanma kararını vermiştir.

Gemici olmak isteyen genç kız

Cenubi Afrikanın Kap sahlerinden bildirildiğine göre bugünlerde oraya dahil olan ve Finlandiya sancağını taşıyan bir yelkenli geminin tayfasından birinin bir kadın olduğu hayretle görülmüştür. Bu kadın geminin ismi Vinifred Loyd'dur. 20 yaşında bir İngiliz kadınıdır. Vinifred İngilterenin Oxford üniversitesinde tahsil etmekte iken fikrini değiştirerek gemici olmak istemiştir. Gemici veyahut kasi almak için uzun zaman yelkenlide hizmet etmesi lâzım geldiğinden bayan Vinifred Arifin kayı dolamak üzere olan bir gemide iş alarak yola çıkmıştır. Gemici kadın karaya çıktığı zaman, bu seyahat maceraya atılmak için değil, gemiciliği esnasında öğrenmek maksadile yaptığını söylemiştir. Seyahat yelkenli geminin devam etmiştir. Gemici kadın erkek gemiciler gibi ağır işleri yapmaktan hiç çekinmemiştir. Geminin kaptanı Oxford'daki üniversite hayatını gemiciliğin romantik hayatına değiştiren bayan Vinifred hakkında çok takdir sözler sarfetmiştir.

Otomobil koleksiyoncusu

Hindistan mahracaları zenginleri türlü türlü şeylerle merak ederler. Onlar da Avrupa ve Amerikalı zenginleri gibi misafirlerine meşhur koleksiyonlarını göstermekle itibar etmek isterler. İçlerinde bazı mücevherat toplar bazıları otomobileler. Şimdi Hindli zenginlerinden birisi de bir otomobil koleksiyonuna merak sarmıştır. Kalkütanın meşhur tüccarlarından biri olan bu zengin en sistem ve en pahalı otomobileler toplasaydı ne ise derdik. Halbuki adamcağız eski otomobilelerle merak etmektedir. Ne kadar eski otomobil varsa onun garajında yer bulmaktadır. Bunların içinde 16 silindri eski bir otomobil dikkati celbetmektedir. Hindli zenginin koleksiyonuna 50 muhtelif tiplerde otomobilden ibarettir. Adamcağız bu koleksiyonunu misafirlerine gösterirken büyük bir iftihar duymakta ve antika garajını misafirleri için tedbirler almakta imiş.

Mersin - Tarsus - Adana - Dört yol Narenciye hastalıkları

— İkinciden Artan —

Dip hastalığı mücadelesinde baş vurulacak tedbirler ağaçların genç veya ihtiyar oluşuna göre farklıdır.

Yeni dikilecek genç fidanlar doğru dikilmelidir.

Halen dikilmiş bulunup ta nakli kabil çağda olan ağaçları derin dikim vaziyetinden kurtararak göğdelerin sağlam kalmalarını temin için çıkarıp lâzım olduğu şekilde sahif dikmelidir.

Gerek genç ve gerek ihtiyar ağaçlarda hiç bir suretle buğaz doldurulmamalıdır. Derin dikilmiş olan ağaçların buğaz kök başlangıcı serbest kalacak hava ve ziya erişebilecek şekilde mümkün meretebe açılmalıdır. Kök buğazın dan daha yukarı çıkan arizi köklerin kesilmesi lâzımdır.

Âğaçlarda buğaz açılarak kök başlangıcının serbeslendirilmesi ağacın dibindeki toprağı göğdeden 0.5-1 metre uzaklığa kadar dairen madar kaldırmakla temin edilir. Sulama esnasında suyun bu çukuru doldurmasından kaçınmak için çıkan toprağı çukurun etrafına bir toprak divar meydana getirilmelidir.

Çok darın dikilmiş ağaçlarda kökler ağaçtan itibaren muayyen bir mesafeden sonra tekrar yukarı doğru büyüdüklerinden tarifi edilen buğaz açma ameliyesi bu gibilerde oldukça müşkülâtı icap ettirecek ve ağacın etrafında derin bir çukurun teşekülünden kaçınılmayacaktır. Böyle çok derin dikilmiş ağaçların kurtarılıp kurtarılıp kur tarılmıyacağını bize ancak ilerisi öğretecektir.

Eğer göğde ve kök buğazında çürük yerleri görülüyorsa bu kısımlar dikkatle çıkarılmalı ve bunlara Bordo bulamacı sürülmelidir. Bakır sürekkebatı mantarlara karşı müessir olduğundan bu gibi yerlerde bulunan mantarların bir kısmı bu suretle imha edilmiş olur.

Mamafi Bordo bulamacı sürmek keyfiyeti sadece faide li yoksa her halde lüzumlu değildir. Bordo bulamacını hazırlamak için % de 4 kibritiyeti nühas mahlülü ile % de 4 kirec mahlülü beraberce bir kaba boşaltmalı ve iyice karıştırmalıdır.

Lakeli Chlorose la mücadele eğer bu bir Virus hastalığı ise hemen mümkün değildir Burada yapılması iktiza eden hususlardan biri hastalığın daha ziyade intişarına mani olmak bir ikincisi ağaçları iyi besliyerek zararın azalmasını temin etmek ve nihayet her şeyden evvel yetiştirme ve aşılamada sağlam ma-

teryal kullanmaktır.

Chlorose arazi gösteren bütün yaşlı ağaçları söküp mahvetmek pratikte kabil olmayacaktır. Ben bunu yalnız bütün aksamile ağır bir surette musap olan ve bu yüzden mahsulsüzlüğe yüz tutmuş bulunan ağaçlar için tavsiye ederim. Hastalığı mevzii olan ağaçlarda mevcut imkâna göre fazla hasta dalları kesmekle kalmamalıdır.

Burada en ehemmiyetli nokta bütün genç fidanların sağlam olarak yetiştirilmesi. Lekeli Chlorose arazi gösteren genç ağaçlar (henüz aşılansız fidancıklar, yeni aşılansız veya mahsüle yatmamış fidancıklar) ileride mahsuller birer ağaç olmaları için başka sağlam ağaçlar içinde bir enfeksiyonu tehlikesi teşkil edeceklerinden imha edilmemelidirler. Anaçlık Turunç fidanları yalnız sağlam ağaçlardan alınmış tohumlardan yetiştirilmesi ve aşılarında aşı kaleminin chlorose suz ağaçlardan alınmış olmasına dikkat etmelidir. Bunun için damızlık ağaçların yani anaçlar için tohum ve aşılar için kalem verecek olan ağaçların ihtimamla seçilmesi zaruridir.

— Sonu Var —

Mersin tecim ve endüstri odasından

Odamızın üçüncü sınıfında ve ticaret sicil defterinin 540 ıncı numarasında mukayyet ve müseccel (Kurtuluş ticaret ve Komisyon Evi) nin Odamıza gönderdiği 17-1-1938 tarihli mektubunda bir senedenberi sigorta işlerini terk ettiklerini ve bundan sonrada katiyen uğraşmayacaklarını ve ithalat ve ihracat işleriyle de alakadar olmayacaklarını bildirmeleri üzerine bu keyfiyet mezkûr firmanın siciline tescil edildiği ilân olunur.

Tashih

GAZETEMİZİN 23 1-938 tarih 2894 sayılı nühasının üçüncü sayfasında Mersinin bahçe mahallesinden Adanalı ismail kızı ve İbrahim karısı Safiyye ait boşanma davasının ilânının başlığı Mersin asliye hukuk mahkemesinden yazılacak yerde Sulh hukuk olarak yazılmıştır. tashih ederiz.

Güven Sigortası
Hayat tarifeleri ihtiyacınıza en uygun olanıdır.
Acantası . VASFİ ORGUNDAN ARAYINIZ. 8-30

Mersin piyasası

24-1-938

K. S.

Pamuklar

Kevlant	38,
Dağ malı	30,
Kapı malı	
Koza	5-50
Kırma	24 26
Kozacı parlağı	-

buğday - çavdar

Sert şark	5.,27
Yumuşak	5.,25
Yerli buğdayı	4.,50
Çavdar	4.,15
Anadol yulaf	4.00

arpa

Anadol	3,85
Yerli	3.,75
Nohut ekstra	5,12
Fasulye	7,50-10
Yulaf yerli	3.,25
Mercimek yozgat	7-8
Sahlep	120-130
Tatlı çoğen	20
Balmumu	7,5
Cehri	10
Susam	15,

yapağı

Siyah Şark	53-54
Anadol	50
Aydın	52-55
Yıkanmış yapak	80
Güz yunu	70
Konya malları tiftik	
Yozgat	
Keçi kılı	52
» dabağ	

Deriler

Keçi derisi çifti	
Koyun derisi kilosu	
Siğir derisi tuzlu	
Siğir hava kurusu	
Manda derisi	

badem ve çekirdek

İçleri

Tatlı badem içi	80
Acı » »	42,
Acı çekirdek	28-30
Urfa Yağı	
İçel »	75

pirinçler

Birinci nevi mal	15-16
İkinci nevi mal	
Çay	295.305
Kahve	111-112

Borsa Telgrafları

23-1-938

Paralar

Türk altunu	1078
İsterlin	624,
Dolar	79.,37
Frank	23,98,50
Liret:	15-09.,85

YENİ MERSİN

Nüshası 5 Kuruştur

Abone	Türkiye	Hariç
Şerait	İçin	İçin
Senelek	1200 Kr,	2000 Kr
Altaylık	600	1000
Üç aylık	300	500
Bir aylık	100	Yoktur.

Resmî ilânatın satırı 10 Kuruştur.

İLAN

Mersin orman bölge şefliğinden

Cinsi gayri mamul kental muhammen vahit fiyatı
haemi M3 D3 Lira k.
çam eş- 897,000 4 90

çarı
çam odunu 10764 0 12

1 - İçel vilâyetinin Gülnar kazası dahilinde baskı ormanından 897 M3 kerestelik çam eşarı ve 10764 kental çam odunu satışa çıkarılmıştır.

2 - Satış 31-1-938 pazartesi günü saat 14 de Mersinde içel orman başmühendisliği dairesinde kapalı zarfla yapılacaktır.

3 - muhammen bedeli kerestelik eşarın beher gayri mamul metre mikabı 490 ve çam odununun beher kentalı 12 kuruştur.

4 - Şartname ve mukavelename projeleri gülnarda orman mühendisliğinden Mersinde orman başmühendisliğinden Ankarada orman umum müdürlüğünden alınır.

5 - Muvakkat teminatı 427 liradır

6 - satış umumidir.

15-20-25-29

İLAN

Mersin orman bölge şefliğinden

Cinsi gayri mamul kental muhammen vahit fiyatı
haemi M3 D3 Lira k.

çam eşarı 1226 000 4 90

çam odunu 0 000 11304 0 12

1 - İçel vilâyetinin Gülnar kazası dahilinde kızıl aliler ormanından 1226 M3. kerestelik çam eşarı ve 11304 kental çam odunu satışa çıkarılmıştır.

2 - satış 31 1-938 pazartesi günü saat 14 de Mersinde içel orman baş mühendisliği dairesinde kapalı zarfla yapılacaktır

3 - Muhammen bedeli kerestelik eşarın beher gayri mamul metre mikabı 490 ve çam odununun beher kentalı 12 kuruştur.

5 - Şartname ve mukavelename projeleri gülnarda orman mühendisliğinden Mersinde orman baş mühendisliğinden Ankarada orman umum müdürlüğünden alınır.

4 - Muvakkat teminatı 553 liradır.

6 - Satış umumidir.

15-20-25-29

İLAN

Mersin asliye hukuk mahkemesinden

Mersinin mahmudiye mahallesinde oturan abdullah kızı fatma kocası ikameti meçhul abdullah oğlu cemal aleyhine açtığı boşanma davası sonunda : müddeialeyh cemalin ikameti meçhul olduğundan iki defada ilânen tebliğat yapıldığı halde ne kendisi ve nede bir vekili kanuni göndermemiştir. iki tarafın boşanmalarına müddeialeyhin giyabında karar verildiğinden işbu kararın ilânı neşri tarihinden itibaren onbeş gün içinde temyiz edebilceği aksi halde hüküm katiyet kesbedeceği ilân olunur.

Sayın Halkımıza Müjde

Kış geliyor. kömür ihtiyacınızı şimdiden düşününüz.

Sağlam, dayanıklı, mutedil fiyatlı maden ve kök kömürlerini Ömer C. Türkmenelli ticarethanesinden arayınız. Toptan ve perakende satış yapılır.

Adres: Azakzade Han No. 14

72-90

Örnek Kebap Evi

Ahmet kaya Selçuk

- Kuruş Kebaplar
- 15 Mersin kebabı koyun eti ile
  - 25 Yoğurtlu kebab sade yağ haşlama et suyu ile
  - 15 Kuşbaşı kebab
  - 20 Domatıslı kebab
  - 20 Bathcanlı Urfa usulu
  - 20 Sulu kebab Adana usulu kebab
  - 20 Sarımsaklı Ayıntap kebabı
  - 20 Külbastı
  - 20 Yumurtalı salçalı kebab
  - 20 Kirazlı Kebab
  - 20 Keme kebabı
  - 20 Patatıslı kebab
  - 20 Baharlı kebab
  - 15 Sade maydanuzlu kebab
  - 20 Yağlı hamurlu et tepside
  - 20 Çiğ köfte
  - 5 Salata, Cacık, Turşu

Kıbrıs çarşısında 8-10 Numaralı Örnek Kebap Evinde yukarıda yazılı kebablar ile daha bir çok yazılmayan kebablar sırf koyun eti ile yapılır. Sayın müşterilerimizi memnun etmek için yapılan bu taahhütten

örnek kebabcısı Ahmet çekinmez.

Bir tecrübe kafidir.

19-30

Foto gün

FOTO GÜNÜ arayan sayın müşterileri onu zafer caddesinde atel vesinde bulacaklardır.

FOTO GÜN e Fotograf çektirmek modern ve temiz hatıralara malik olmak demektir.

FOTO GÜN de seve seve fotoğraf çektirir ağırandisman yaptırır amatör işlerinizi görürebilirsiniz.

FOTO GÜN Fotografa ait her iş alır ve gece gündüz aile düğün ve gruplara gider.

FOTO GÜNü sürat güzellik ve câzibe yaratan bir yer olarak kabul ediniz.

TÜRK HAVA KURUMU Piyangosu

Her Ayın On birinde çekilir
her Ocağı zengin Eder
Sizde Bir dane alınız.

Sağlık Eczanesi

Mersin Gümrük karşısındadır.

Her nevi Yerli ve Avrupa eczayı tibiye müstahzeratı bulunur.

Yeni Mersin Basım evinde basılmıştır

kayadelen suyu

Sayın Halkımızın Sıhhatini göz önünde tutarak eşi bulunmıyan KAYA DELEN SUYUNU gayet sıhhi bir şekilde menbağdaki tesisatında eksikliklerini tamamlamış fennia en son usullerini yaptırarak bulduğumuz arz ederiz.

KAYADELEN SUYU

Kaynadığı yerden itibaren istasyon yanına kadar cam borularla billur havuzlara indirilmiş oradanda bütün fiziki ve kimyevi evsafını muhafaza ederek el deymeden hususi kimyakerimiz huzurunda damacanalara doldurulmakta ve muntazaman şehrimize gelmektedir.

KAYADELEN SUYUNUN evsafı ve fevkalâdelliğine gelince: Yıllar geçdikçe halkımızın gösterdiği rağbet ve teveccühü karşısında fazla söz söylemeği zait görüyoruz. Sıhhat Bakanlığı ve selahiyetli makamların vermiş oldukları raporlarla KAYADELEN SUYU yalnız Türkiyenin en iyi suyu olmakla kalmıyarak "Dünyanın birinci kaynak suları arasında bulunduğunu isbat etmiştir.

İştahsızlığa, hazımsızlığa bir çok mide bağırsak hastalıklarına karşı KAYADELEN şifalı bir hayat kaynağıdır.

Suyu pek temiz ve berraktır. Tecrübe eden sayın halkımız kendinde bulduğu zindelik ve sıhhatini verdiği farklarla suyumuzun müşterisi çoğalmaktadır.

Mersin Satış yeri : Kardeşler Bakkaliyesi

G Ü V E N SİGORTA SOSYETESİ

Sümer Bank ve Emlâk Eytam bankaları tarafından kurulmuş tamulusal bir kurumdur.

Vasti Orgun

Senelerce Evel Mersinde Kurulan
Bir Müessesedir
Harflerinin Hepsisi Yeni Ve Çeşitlidir

Resmi devairve müessesetla ticurethanelereait her nevi defterler ve evrakı matbuave asairei en nefis bir tarzda sür'atle yapar

HARIÇTEN GÖNDERİLECEK SİPARİŞLERİ KABUL VE TEZ ELDEN YOLLAR

HER NEVİ
KİTAP, GAZETE
VE MECMUA
TABINI DERUHTA
TE EDER.

KARTVİZİT
DAVET KART-
LARIZARFKÂ-
ĞIT BAŞLIK-
LARI TAB EDİ-
LİR.